

8. Закон України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» від 01.01.2014.

9. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Переліку об'єктів права державної власності, які можуть надаватися в концесію»

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

Н. В. ІВАСІШИНА, ст. викл. кафедри правового забезпечення господарської діяльності

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Державно-приватне партнерство (ДПП) є інституційним та організаційним альянсом державної влади і приватного бізнесу з метою реалізації суспільно значимих проектів у широкому спектрі діяльності – від розвитку стратегічно важливих галузей економіки до надання громадських послуг у масштабах всієї країни або окремих територій. Бурхливий розвиток різноманітних форм ДПП у всіх регіонах світу, їхнє широке поширення в найрізноманітніших галузях економіки дозволяють трактувати цю форму взаємодії держави та бізнесу як характерну рису сучасної змішаної економіки.

Енергетична структура України потребує значних модернізацій, бо основні фонди (електричні мережі, станції та підстанції, системи обліку тощо.) мають значний знос через те, що не мали достатньої модернізації за час незалежності держави. ДПП може посприяти цьому з наступних сторін:

- впровадження нових методів та технологій менеджменту;
- більш доцільне використання ресурсів;
- забезпечення ліпшого моніторингу потреб суспільства відносно
- конкретної галузі;
- залучення необхідних інвестицій.

Паливно-енергетичний комплекс рекомендує себе як один з найперспективніших напрямів розвитку та інвестицій. На даному етапі макроекономічна ситуація в Україні дуже занедбана, країна потребує значних

реформ та інноваційних рішень для поліпшення свого положення. Саме розвиток паливно-енергетичного комплексу (надалі ПЕК) може надати нашій державі шанс відновити економічне положення та стати конкурентоспроможною на світовому ринку. Державно-приватне партнерство є одним з цих інноваційних рішень, які можуть направити розвиток ПЕК в потрібному напрямі.

В 2014 році Верховна Рада України ухвалила Програму діяльності Кабінету Міністрів України, в яку в тому числі ввійшов досить великий розділ “Нова політика енергетичної незалежності”, з нього можна відмітити:

- інтеграція української енергосистеми в мережу європейських енергосистем ENTSO-E;
- модернізація атомних електростанцій та гідроелектростанцій;
- будівництво магістральних ліній електропередач потужністю 750 кВт;
- збільшення обсягу власного видобутку вуглеводнів;
- модернізація енергогенеруючих потужностей ТЕС/ТЕЦ;
- підвищення енергоефективності за рахунок реалізації проектів з використанням альтернативних джерел енергії (Clean Energy).

Розглянемо варіанти побудови ДПП відносно загальних моделей співпраці:

- a) лізинг – інвестор купує державне майно та передає його в платне користування з можливістю подальшої передачі права власності після закінчення дії лізингу;
- b) франчайзинг – держава на певних умовах продає право володіння роздрібних підрозділів одного напрямку різним приватним капіталам;
- c) аутсорсинг – передача робіт або майна однієї вузької спрямованості в приватні руки організаціям, що спеціалізуються на цьому;
- d) оренда – передача державного майна в тимчасове приватне користування на певних умовах;
- e) концесія – передача в тимчасову експлуатацію на основі договору державного майна, природних ресурсів чи інших об’єктів господарювання з ціллю задоволення громадських та державних потреб.

Саме концесія являє собою най збалансованішу форму ДПП зі сторони взаємної відповідальності між договірними сторонами та дотримання інтересів суспільства та держави. Концесія могла б стати вирішенням проблем залучення інвестицій в ПЕК, але на даному етапі прикладів концесії в Україні досить мало. Це може пояснюватися тим, що ДПП є поки новим і

не зрозумілим для України і потребує кращої правової підтримки. Про успішність застосування концесійних співвідношень свідчить міжнародний досвід. Наприклад в проміжок з 1990 по 2008 роки в 81 країні світу різного економічного положення було запроваджено 1149 проектів в сфері транспорту, найбільша кількість інвестицій припала на Південну Америку (біля 40%), загальна сума інвестицій склала понад 232 млн дол. США. Серед цих інвестицій найбільшу кількість склали концесійні форми ДПП – приблизно 53%. Проте концесії також мають і слабку сторону окремо правової забезпеченості, процедура такого договору занадто складна та має багато недосконалостей та лазівок, що призводять до розірвань або змін договірних відносин.

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

Н. В. ІВАСІШИНА, ст. викл. кафедри правового забезпечення господарської діяльності

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

На сьогоднішній день, актуальним є дослідження бюджетного забезпечення проектів соціальної сфери, реалізація яких діє в межах державно-приватного партнерства та обумовлена пошуками різних механізмів та методів співпраці між бізнесом та державою, що надало би певну можливість оптимізувати виконання своїх зобов'язань перед суспільством з боку держави та максимізувати прибуткову частину для підприємницького сектору.

Враховуючи певну обмеженість державних коштів, та їх диверсифікованого бюджетного розподілення в різних сфери держави, виникає необхідність у створенні партнерських відносин із підприємницьким сектором, з метою надання якісних послуг для населення. Адже недофінансування соціальних видатків, призводить до зниження споживчого попиту та виникнення серйозних соціальних ризиків які мають негативний вплив як на макро так і на світовому рівнях.

Одним із найуспішніших із існуючих методів співпраці, та